

Konference Bezpečnostní komise UIAA BRISTOL UK 2014

Bezpečnostní komise Mezinárodní horolezecké federace (UIAA Safety Commission) se zabývá bezpečnostními předpisy stanovující pravidla konstruování horolezeckého vybavení, zajištěných horských cest a obecně bezpečnosti v horách a na skalách.

Značka UIAA na částech horolezeckého a lezeckého vybavení zaručuje nejvyšší mezinárodní bezpečnostní standardy. UIAA začalo testovat lana v roce 1960 a nyní má normy na spousty odlišných kategorií bezpečnostního vybavení, včetně helem, sedáků, maček atd...

Letošní konference se konala v Bristolu ve Velké Británii a pro mne to byla první konference tohoto typu v životě. Na konferenci byli delegáti 9 členských států UIAA, 3 pozvaní hosté, 6 zástupců zkušebních laboratoří a zástupci 15 světoznámých firem vyrábějících horolezecké vybavení.

Česká Republika byla na konferenci jednou z nejvíce reprezentovaných zemí. Počínaje mnou Janem Holcem jakožto českým delegátem, Jirkou Hrdinou za Singing Rock, Petrem Vladykou za Lanex a.s., Vládou Křapkou za Ocún, Petrem Hájkem za SZÚ a Jirkou Šorfem za VVUÚ.

Konference byla rozdělena do tří dnů. První den byl určen textilní části, druhý den byl určen pro hlavní body zájmu a den třetí byl určen železné (metalické) části.

V prvním dni ve středu 4.6. se ze všeho nejvíce probírala problematika zajištěných cest na skalách (via ferrata). V dnešní době nárůstu zájmu o aktivity v přírodě a adrenalin, začíná být otázka bezpečnosti na ferratách akutní. Lidé vyhledávající adrenalinové zážitky vidí horolezectví jako nebezpečnou a život ohrožující činnost. Naproti tomu via ferrata se zdá být bezpečnou extrémní turistikou, což není úplně pravda. Stala se již spousta nehod a tak se Bezpečnostní komise zabývá problémem předpisů nejen na konstrukci ferrat, ale také jejich provozování.

Kupodivu nedošlo na debatu ohledně přetržení lan na ostré hraně, která byla předem avizována.

Ve dni druhém ve čtvrtek 5.6. se nejdříve probírala otázka vzdělávání a informovanosti horolezecké veřejnosti. Problémy s komunikací jsou všudypřítomné. Řešilo se, že lidé nemají informace a tak je shánějí např. na wikipedii, čímž vznikají chyby v metodice a používání horolezeckého materiálu. Z tohoto důvodu vzniká nová norma zaměřující se na vzdělávání mládeže (možnost nahlédnutí nových norem UIAA na webu <http://theuiaa.org/safety-standards.html>). Dále byly představeny nové normy na zkoušení horolezeckých bezpečnostních pomůcek (lavinové batohy, lavinové lopaty, sněhové kotvy atd...). Normy byly představeny, některé bez připomínek (lavinové batohy), jiné s připomínkami na doplnění zkoušek (sněhové kotvy) a jiné byly oponovány jinými testy (lavinové lopaty).

Poté byl představen dokument zabývající se životností jistících bodů na skalách (borháky, nýty). Byl určen základní systém rozdělování prostředí podle umístění jištění (od nejnejpříznivějšího s uvedením vzorových lezeckých lokalit: 1. Thajsko, 2. Hawai, Sardinie, Malta, Sicilie, Cape Town, Madagascar, Maroko, Dominikánská Republika, 3. Řecké ostrovy, 4. Vnitrozemí USA – vyprahlé oblasti, 5. umělé stěny).

Večer následovala společná večeře s přípitkem a proslovem prezidenta Bezpečnostní komise Davea Custer z USA.

V posledním třetím dni v pátek 6.6. na začátku proběhly oponentské návrhy na zkoušení lavinových lopat doplněné o názorné ukázky. Tyto návrhy byly následně doplněny vysvětlením s ukázkami testů lavinových sond. Tato (neplánovaná) prezentace poněkud narušila plán posledního dne.

V následné prezentaci bylo navrženo doplnění zkoušení karabin na jejich lom kolmo k podélné ose. Tento test byl navržen především z hlediska namáhání karabin při pádu na ferratách. O tomto návrhu se dosti diskutovalo. V hlasování se nakonec (2 kola) rozhodlo, že se tímto bodem bude zabývat pracovní skupina a do příštího roku představí navrhovaný výsledek.

Předposledním bodem konference bylo nadnesení problému expanzních jistících bodů. Bylo uvedeno několik konkrétních případů, kde s tím byly velké a trvající problémy (Wales a Austrálie). Tento problém se bude i nadále řešit. Na příští konferenci už budou přesnější informace o problematice stárnutí expanzních nýtů.

Poslední bod konference se měl týkat neželezných vklíněnců, ale bohužel na toto téma nezbyl volný čas.

Na konec konference jsem dostal slovo před celou komisí. Měl jsem totiž za úkol od Vladimíra Těšitele, prezentovat že je ČHS proti používání pouze jednoho vratného bodu na sportovních cestách. Jako precedentní případ jsem uváděl smrtelnou nehodu z letošních velikonočních Spizbergu. Strhla se okolo tohoto tématu poměrně živá diskuze, a jelikož se nehoda stala v Německu, začala se pozornost soustředit více na Tomase Exnera (DAV).

Závěrem po ukončení jednání komise byla svolána schůze národních delegátů, kde byl shrnut průběh konference a kde byly probrány podmínky konference v příštím roce, která se bude konat v Indii. Byly probrány úkoly delegátů a dotaz padl i na mě jako na nového člena. Tak jsem slíbil, že napíšu tento článek pro informování české horolezecké veřejnosti a následně přeložím do češtiny dokument Deklarace horské etiky. Potom jsem ještě přednesl novinky v bezpečnosti jistících pomůcek na pískovcích, mnohými zavrhané ale mnou používané UFOuny. Sklidily velký ohlas a zájem a například indickému delegátovi jsme museli názorně ukázat, jak se tyto jistící prostředky zakládají.

Byla to pro mne nová zkušenost a doufám, že mi bude umožněno pokračovat v řadách bezpečnostní komise a posunout informovanost mezi horolezci zase o kousek dál.

SAFETY COMMISSION UIAA
Corresponding member,
Czech delegate

Jan Holec

